

Wystawa Piotra Kutkowskiego

Poza Cenzurą

Biblioteka Publiczna w Kozienicach
05-31.01.2012

Akademia Liderów

Innowacji i Przedsiębiorczości
Fundacja dr Bogusława Federa

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Represjonowanych
i Internowanych w Stanie Wojennym
Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości
Fundacja dr Bogusława Federa
Biblioteka Publiczna Gminy Kozienice
im. ks. Franciszka Siarczyńskiego

serdecznie zapraszają

na wystawę

Piotra Kutkowskiego

POZA CENZURA

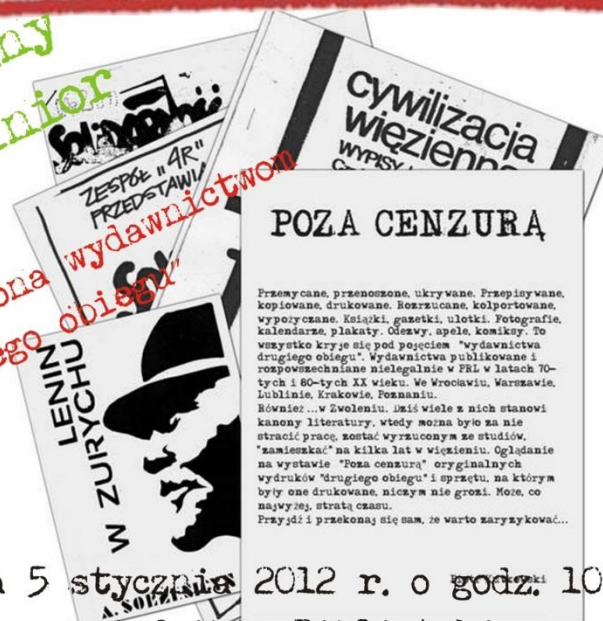
gość specjalny
Zbigniew Sinior

wystawa poświęcona wydawnictwom
"drugiego obiegu"

wystawa czynna do 31 stycznia 2012 r.

dnia 5 stycznia 2012 r. o godz. 10⁰⁰

w siedzibie Biblioteki
ul. Jana Kochanowskiego 22

Na wystawę w Kozinicach składało się dziewięć plansz stałych ilustrujących przy pomocy oryginalnych druków wszystkie rodzaje wydawnictw drugiego obiegu od 1977 roku zaczynając – ulotki, broszury, gazetki podziemnych struktur „Solidarności” i struktur branżowych, kalendarze, wydawnictwa robione przez osoby internowane, znaczki pocztowe, fotografie a także trzy tablice będące prezentacją zbiorów lokalnych. Drugą część wystawy stanowiła ekspozycja w gablocie znaczków pocztowych, znaczków metalowych sygnowanych przez „Solidarność” oraz książek wydawnictw emigracyjnych przemycanych do Polski i drukowanych w Polsce. Na trzecią część ekspozycji składały się model „ramki” i matryce służące do drukowania a także oryginalne urządzenia – maszyna do pisania dostosowana do pisania matryc jak również powielacz białkowy z możliwością samodzielnego drukowania na nim.

Liczba odwiedzających. W dniu otwarcia około 80 osób, w tym starosta kozieniecki, dyrektorzy i uczniowie szkół, którzy brali także udział w lekcjach „żywej historii” z udziałem miejscowych działaczy opozycji lat PRL – Zbigniewa Seniora. o w jego domu działała przez wiele lat nielegalna drukarnia. Stąd rozchodziły się druki i ulotki na całe Mazowsze, albo i dalej. Drukarni ani sieci kolporterów nigdy nie wykryto. Pan Senior będąc oficerem Wojska Polskiego ryzykował wówczas nie tylko utratę pracy i więzienie, zwłaszcza w okresie stanu wojennego ryzykował życiem. O swoich doświadczeniach z okresu stanu wojennego i dystrybucji zakazanych wydawnictw opowiadał także Starosta Janusz Stąpó. O wystawie jej autor mówi: Przemycane, przenoszone, ukrywane. Przepisywane, kopiowane, drukowane. Rozrzucone, kolportowane, wypożyczane. Książki, gazetki, ulotki. Fotografie, kalendarze, plakaty. Odezwy, apele, komiksy. To wszystko kryje się pod pojęciem "wydawnictwa drugiego obiegu". Wydawnictwa publikowane i rozpowszechniane nielegalnie w PRL w latach 70-tych i 80-tych XX wieku.

W następnych dniach wystawę odwiedziło ok. 300 osób.

Dzięki wystawie udało się doprowadzić do spotkania ludzi, którzy zajmowali się w tym regionie działalnością opozycyjną i zapoznać z historią tamtych lat kilkuset uczniów. Również przypomnieć te historie mieszkańcom łży oraz odkryć nowe, nieznane do tej pory fakty. Jednym z nich była trzymana do tej pory w tajemnicy informacja o namalowaniu w miejscowym kościele przez artystę malarza Stanisława Konarza-Konarzewskiego w latach 60-tych XX wieku napisów o prześladowaniu go przez komunistyczną bezpiekę. Sprawa ta prawdopodobnie ebedzie miała swój dalszy bieg i to nie tylko w lokalnym środowisku. Wystawa była także okazją do promowania Fundacji i krzewionych przez nią misji i idei. Zyskała ona bardzo pozytywny odbiór, o czym świadczą wpisy w książce pamiątkowej, na internetowych forach Najprawdopodobniej wystawa ta stanie się załącznikiem wystawy przygotowanej już przez lokalnych działaczy dotyczącej tylko ich regionu oraz organizowania kolejnych lekcji „żywej historii”.

Specjalne podziękowania za współpracę organizatorzy składają:

- Dyrekcji Biblioteki Publicznej w Kozienicach.

Zdjęcia – p. Piotr Kutkowski, Akademia Liderów

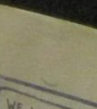
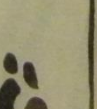
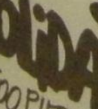
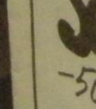
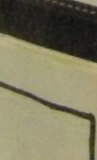
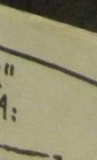
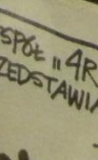
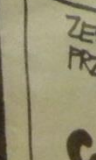
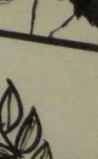
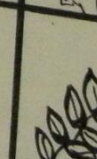
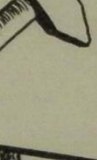
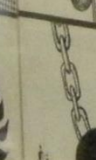
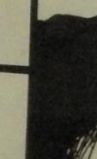
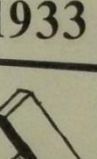
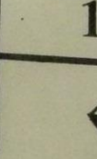
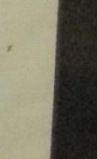
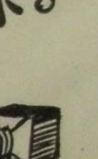
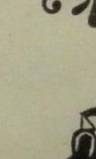
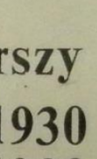
Z ZESZYŁÓW
WORO-
NE-
SKICH

SŁOWO
WSTĘP-
NE

Z
wierszy
1930
1933

PRAWO STANU WOJENNEGO

Stan wojenny spowodował drastyczną redukcję - i tak niewielkich - swobód obywatelskich, jakimi cieszyli się mieszkańcy PRL. Z umieszczonych w miejscach publicznych afiszy Polacy dowiedzieli się między innymi że:

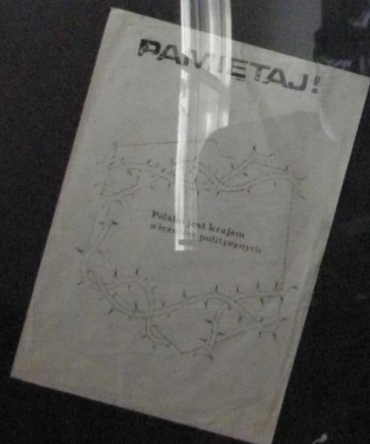
Zakazane zostało rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju wydawnictw, publikacji i informacji każdym sposobem, publiczne wykonywanie utworów artystycznych oraz urytkowanie urządzeń poligraficznych bez uzyskania zgody właściwego organu.

Inny plakat groził: "Zaniedbując prawo stanu wojennego narażasz się na surowe konsekwencje!"

*Kto w celu osłabienia gotowości obronnej Polskiej Rzeczypospolitej, Ludowej, rozpowszechnia wiadomości mogące gotowość tę osłabić, podlega karze pozbawienia wolności od 1 roku do lat 8,

Kto rozpowszechnia fałszywe wiadomości, jeżeli może to wywołać niepokój publiczny lub rozruchy, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 3.

Kto odmawia wykonania polecenia służbowego, będąc zatrudnionym w zakładzie objętym militaryzacją, podlega karze pozbawienia wolności na okres nie krótszy od lat 2*.

W czasie różnych adamy i manifestacji reżime przy sięgła do sekwestracji stercia 2000-wnosi i epifany epio. Cezami serie takich fotografii były rozpowszechniane jako oddzielne wydawnictwa. W polsku, między innymi manifestacje i waga 1980 roku w Krasławie. Kiedy to w oficjalny sposób władze nie spotęgowały tym zachowaniem i stworzeniu 2000-wny atakował wystrach, powodując że stępną na trybunie oficjalnie i wory przy wykopie. Wskazali w pańcu strasaka.

22.12.1960

PRAWO STANU WOJENNEGO

Stan wojenny spowodował drastyczną redukcję - i tak niewielkich - swobód obywatelskich, jakimi cieszyli się mieszkańcy PRL. Z umieszczonych w miejscach publicznych afiszy Polacy dowiedzieli się między innymi że:

Zakazane zostało rozpowszechnianie wszelkiego rodzaju wydawnictw, publikacji i informacji każdym sposobem, publiczne wykonywanie utworów artystycznych oraz użytkowanie urządzeń poligraficznych bez uzyskania zgody właściwego organu,

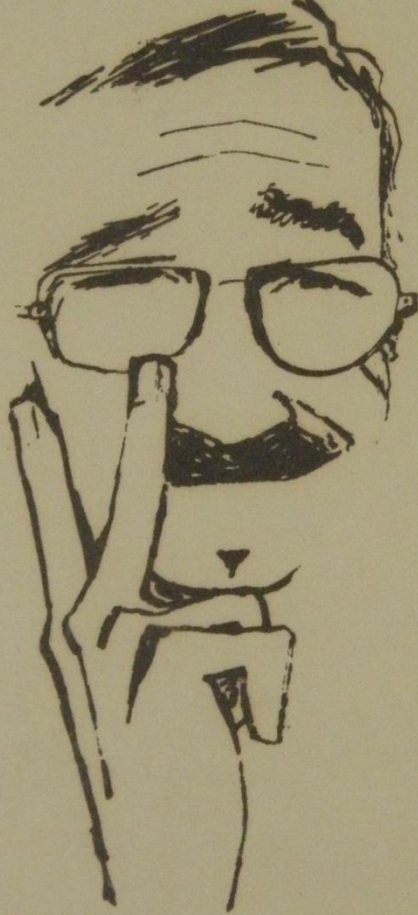
Inny plakat groził: "Łamiąc prawo stanu wojennego narażasz się na surowe konsekwencje!"

"Kto w celu osłabienia gotowości obronnej Polskiej Rze-czypospolitej Ludowej rozpowszechnia wiadomości mogące gotowość tę osłabić, podlega karze pozbawienia wolności od 1 roku do lat 8,

Kto rozpowszechnia fałszywe wiadomości, jeżeli może to wywołać niepokój publiczny lub rozruchy, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5,

Kto odmawia wykonania polecenia służbowego, będąc zatrudnionym w zakładzie objętym militaryzacją, podlega karze pozbawienia wolności na okres nie krótszy od lat 2".

cierpliwości !

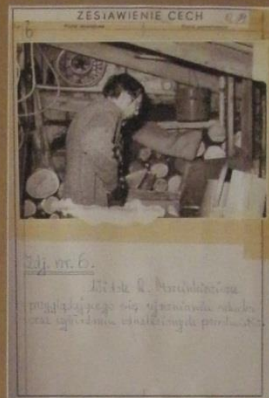

Fedorin 84

Dokumentacja fotograficzna wykonana przez SB w parafii w Zbrozoy Duszaj

SB wiedziało, że w parafii w Zbrozoy Duszaj drukowane są na powielaczu nie tylko katechizmy dzieci, ale też niedozwolone wydawnictwa, przez długą czas jednak nie mogło tego udowodnić księdza Cezarowi Sadłowskiemu. Udało się to dopiero podczas akcji w nocy z 31 stycznia na 1 lutego 1979 roku, kiedy ksiądz i TW „Bonteki” drukowali odzwierciedlenie w obronie Edmunda Zdrożyńskiego.

Dokumentacja fotograficzna wykonana przez SB w Cerekwi

Roman Marcinkiewicz był drukarzem „Wolnego Robotnika”. Biuro było w Cerekwi pod Radomiem. SB szukała drukarni w lipcu 1988 roku, zatrzymując tam Romana Marcinkiewicza. Ukazał się wtedy wysoki grywna, który musiał spłacać jacek w lipcu 1989 roku, a więc po rumowiskach „skradzionego stołu” i wygnanych przez „Solidarność” wyborów do Sejmu i Senatu.

Fotografie zostały wykonane przez esbeków po rewizji.

1 lutego 1980 roku, zaraz po zakończeniu akcji funkcjonariusze SB raportowali „Informację, iż realizując kombinację operacyjną (...) przystąpił do działalności w nocy do likwidacji bazy poligraficznej prowadzącej w dyspozycji ks. Sadłowskiego, a która utrzymywała od KGB KGB w końcu 1978 r. W tym celu od maja ub. roku sytuację wypracował t.w. ps. „Bonteki” ustalając lokalizację, pominięciem poligrafii. Jednocześnie w dniu działalności z udziałem t.w. ps. „Bonteki” oraz przy pomocy odpowiedniego zabezpieczenia należącego do Promocyj i Jaskółki, przy użyciu operacyjnie wypracowanego protokołu, działając z sukcesem, uchwyciliśmy na gorącym uczynku ks. Sadłowskiego i t.w. ps. „Bonteki” jak w czasie nielegalnej „pominięciem” słownej sesyjki” przedstawił oświadczenia KGB KGB i redakcji „Robotnika” z dn. 13.01.80 r. w obronie Zdrożyńskiego, który zgodnie z oświadczeniem od KGB KGB Jana Litwskiego i Witolda Łuczyszyna, miały być nakłaniane w Radomiu i na terenie województwa tuż przed procesem Zdrożyńskiego. W toku przeprowadzonego szczegółowego przesłuchania od godz. do godz. 3.45 (zakończony na zgodę Dep. IV) i na podstawie nakazu rewizji Prokuratury wojewódzkiego „zakwestionowano i powołano produkcję czeskiej, około 1100 wydaj wyprodukowanych oświadczeń, 3 pszaki kłasy drukarskiej, 51 rzy papieru, 1 kosa wydawnictwa bezdebitowe. W momencie naszego wejścia ks. Sadłowski zdążył jeszcze ukryć powielacz pod chustką przed otwarciem głównego kotła. W czasie przeszukiwania wykonano szczegółowe dokumentację fotograficzną wszystkich materiałów. Na Radomskim zatrzymano przesłuchano go do SWMO w Radomiu ze skutkiem oświadczenia w dniu działalności. Zgłoszony przy tym materiały t.w. ps. „Bonteki” na okres 48 godzin”.

Kazimierz Ślied, podpułkownik SB uważało zadani i wydawało przesłuchanie przez TW Śleskiego historyk wspomnień w październiku 1979 roku w „Współczesności” wyznaczeni do nadzoru, do wykonania z tymi słowami. W archiwach zachowało się wówczas napisane i podpisane przez „Bonteki” „dokumentacja” odnosi 3 strony słownych z „dobrych prace w sprawach „Poligrafii” i „Kanał”.

"POZA

"CENZURA"

„Bonteki”, który w innych sprawach występował też jako „Jabłotnik”, „Radomsk” i „Ante” to według Instytutu Pamięci Narodowej Leopold Gierlek. Z SB miał współpracować od 1976 do 1980 roku. Wykazywał się wtedy i był jednym z j. najpoważniejszych agentów. Jego odwołanie nastąpiło się w dokumentach wielu osób uznanych przez PWS za pokrzywdzone. Jedną z nich nie byłaby słowo „przepracowanie”. Leopold Gierlek obecnie prowadzi własną firmę prawniczą.

Pij - będziesz czerwony

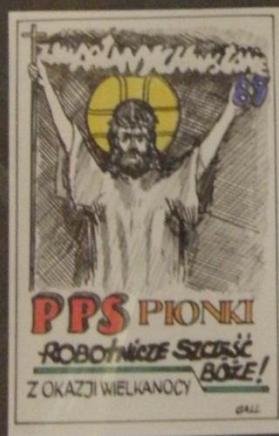
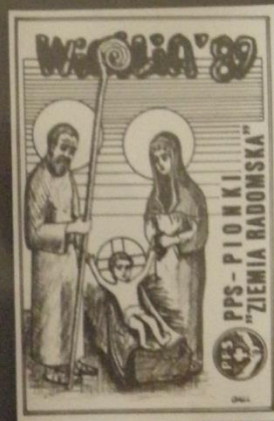

PRAWDZIWY
KOMUNISTA

PPS - PIONKI
"ZIEMIA RADOMSKA"

ROBOTNICZA NOTKA
 My robotnicy siemaj tej
 My grudzień pomysłowy
 Przelanej robotniczej krwi
 Zapomnieć nam nie dany
 Więć solidarnie walczmy znow
 Tak nam dopomóż Bóg
 Tak nam dopomóż Bóg
 Sierpień nam nowym blaskiem był
 My chcemy znową sprawę
 By w kraju tym dostatek był
 Skończyły się bezprawia
 Ref. Więć solidarnie walczmy znow
 Niech solidarność będzie nam
 Gwiazdą na nowej drodze
 Więć solidarnie stoczą znow
 Mordercom ku przestrodze
 Ref. Więć solidarnie walczmy znow

Wesołe propozycje na transparenty 1 - Majowe 1

Tylko ciemne, głupie zgreje -
 pierse udzieli w 1 - Maje 1

Tylko półzłówki naszą szturudę

[illegible]

KSIĄDZ JERZY POPIELUSZKO

styczeń					kwiecień					lipiec					październik				
7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
12	13	14	15	16	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10
17	18	19	20	21	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
22	23	24	25	26	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20
27	28	29	30	31	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25
					26	27	28	29	30	26	27	28	29	30	26	27	28	29	30
					31					31					31				
luty					maj					sierpień					listopad				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	26	27	28	29	30	26	27	28	29	30	26	27	28	29	30
marzec					czerwiec					wrzesień					grudzień				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	26	27	28	29	30	26	27	28	29	30	26	27	28	29	30

Plakaty, kalendarnie, wydawnictwa ekologiczne to jeszcze jeden nurt drugiego obiegu. Często ukazywały się one w związku z dramatycznymi zdarzeniami, jak chociażby zamordowanie księdza Jerzego Pieluski.

[illegible]

A photograph of several old, yellowed, and torn pages of a newspaper or document, likely from the early 20th century. The pages are scattered on a dark surface. One page prominently displays the masthead "POLSKA" and "POLSKOŚCI" in large, bold letters. The text on the pages is dense and appears to be in Polish.

The image shows two pages from a 1945 Polish newspaper. The left page is the back cover of a book titled "Wielka wojna" (The Great War) by J. K. Gal, published by "Wydawnictwo Literackie" in Kraków. The right page is the front cover of the same book, featuring the title "Wielka wojna" in large letters, the author's name "J. K. Gal", and the publisher's name "Wydawnictwo Literackie". The cover also includes the text "58 WIAOMOŚCI" and "Czytelnik".

[illegible]

ZC ZBIORÓW
 PANA PIOTRA KUTKOWSKIEGO
 WARSZAWA

POZA CENZURA

Akademia Liderów

Innowacji i Przedsiębiorczości
Fundacja dr Bogusława Federa